

POGLED S DRUGE STRANE: POPIS I GENERACIJE

Ivan i Maria na vrhu

Zavod za statistiku je nakon popisa stanovništva i kućanstava 2011. godine prvi put objavio i tematski neuobičajen detalj iz obilja prikupljenih podataka u velikom poslu koji se provodi posjetom svakom pojedincu i(li) obitelji jednom u deset godina. Pod vrlo opravdanim logom »Popis je bilješka za budućnost« (popisi kućevlasnika, poreznih obve-

jama pokazuje i »modne trendove« u različitim razdobljima, te među djevojčicama rođenim između 2001. i 2011. najviše ih je ponijelo ime Milica, zatim Jovana i Sara, a među dječacima u istom razdoblju najviše ih je imena David, potom Nikola i Luka.

Popis se, kao što je poznato, dotiče gotovo svih segmenata života pojedinca, obitelji i

je neophodno ispuniti četiri uvjeta: znanje obrade teksta na računalu, izrade tablica, slanja i primanja pošte i korištenja interneta. Oni koji znaju neku od ovih aktivnosti, ali ne i sve, smatraju se osobama koje djelomice poznaju rad na računalu. Pri tome je riječ o stanovništvu od 15 godina te navije. Ali da su kojim slučajem u opis računalne pismenosti uključeni i mlađi, po svemu sudeći, popravili bi ovu sliku, jer je upravo temi djece i računala prošloga tjedna bio posvećen skup stručnjaka u prevenciji potencijalne ovisnosti od svijeta elektroničkih uređaja. Istraživanje o internet ovisnosti proveo je Aktiv stručnih suradnika Subotice, a obuhvaćeno je preko pet tisuća učenika u subotičkim osnovnim i srednjim školama. Iznijeti su podaci iz istraživanja o broju djece koja za računalom provode više sati, što je, uzgred, i svjetski trend. Stručnjaci su upozorili na zamke internetske ovisnosti koju prate ozbiljne posljedice poput promjene načina razmi-

nju. Pričat će se na ovu temu i s roditeljima i educirati ih, jer su roditelji ti koji bi djecu trebali uputiti na kvalitetno provođenje slobodnog vremena i izvesti ih na igrališta i među vršnjake.

I gdje je ta »dobra sredina« ili »pozitivna prevaga« u svijetu različitih generacija i kompjutera? Biti u skladu s 21. stoljećem i njegovom tehnologijom, što podrazumijeva i računalnu pismenost, a opet, biti među ljudima, na ulici, u životu, u svemu, tj. ne pobjeći u virtualni svijet i među virtualna bića, ne postati ovisan od tehnološkog svijeta. Prava mjera je, može biti, upravo u zbiru iskustava i znanja različitih generacija i svih uzrasta, kao što je i u spomenutom popisu prava slika jedne sredine zavisna od učesća svake generacije u toj ukupnoj slici. Prava mjera je, može biti, u sposobnosti čuti i uvažiti jedni druge, pa i kada su (smo) rođeni u različitim stoljećima. Evo dijela poruke rođenih prošlog stoljeća rođenima u ovom stoljeću, koja suvremenom tehnologijom u obliku video zapisa pod nazivom

Subotica po popisu iz 2011. ima 141.554 stanovnika, od toga 68.040 muškaraca i 73.514 žena. U tom ukupnom broju pripadnica ženskog spola najčešće ime je Maria, a zatim u rang-listi jedno za drugim po učestalosti slijede: Ana, Jelena, Eržebet, Ilona, Milica, Irena, Mirjana, Eva i Kata. Među muškarcima po brojnosti u ukupnoj populaciji u Subotici na prvom mjestu je ime Ivan, a slijede Jožef, Nikola, Ištvan, Robert, Aleksandar, Josip, Zoltan, Dragan i Marko.

znika i sl. od prije dva – dva i pol stoljeća, iako skromniji po obimu pa dijelom i oštećeni kroz povijest, danas su vrijedan dokument za povjesničare i istraživače društva u prošlosti), taj neuobičajeni detalj iz statistički obrađenih podataka je popis najčešćih imena (i prezimena) u ukupnoj populaciji stanovništva po regijama, gradovima i generacijama.

Subotica po popisu iz 2011. ima 141.554 stanovnika, od toga 68.040 muškaraca i 73.514 žena. U tom ukupnom broju pripadnica ženskog spola najčešće ime je Maria, a zatim u rang-listi jedno za drugim po učestalosti slijede: Ana, Jelena, Eržebet, Ilona, Milica, Irena, Mirjana, Eva i Kata. Među muškarcima po brojnosti u ukupnoj populaciji u Subotici na prvom mjestu je ime Ivan, a slijede Jožef, Nikola, Ištvan, Robert, Aleksandar, Josip, Zoltan, Dragan i Marko. Statistički pregled po generaci-

kućanstva, i izvor je brojnih statističkih analiza i prikaza slike društva države, regije, grada... U segmentu obrazovanja, na primjer, osim općeg, analizira se i kompjutorska pismenost stanovništva. Što se tiče pismenosti, u najširem i uobičajenom smislu te riječi, nepismeni su u Subotici malobrojni, iskazani su jednim postotkom, pa i manje, u ukupnom broju stanovništva, i češće pripadaju generacijama starijim od 65 godina. Grafikon kompjutorske pismenosti, međutim, pruža sasvim drugačiju sliku i pokazuje da se ovim umijećem, ipak, mnogo manje ljudi služi nego što je opći dojam. Gotovo polovica žena i nešto manji postotak muškaraca smatra se kompjutorski nepismenim, dio stanovništva djelomice poznaje rad na računalu, dok je 35 posto žena i 40 posto muškaraca kompjutorski pismeno. Da bi se svrstali u kompjutorski pismenu grupaciju bilo

šljanja i radnih navika. Psiholozi upućuju kako nema konkretne granice kada je riječ o vremenu provedenom za računalom koje bi moglo ukazati na ovisnost od računala, ali je kod djece bitno prepoznati nekontrolirano provođenje svakog slobodnog trenutka ispred računala i uočiti eventualne promjene u ponaša-

Grafikon kompjutorske pismenosti pokazuje da se ovim umijećem, ipak, mnogo manje ljudi služi nego što je opći dojam. Gotovo polovica žena i nešto manji postotak muškaraca smatra se kompjutorski nepismenim, dio stanovništva djelomice poznaje rad na računalu, dok je 35 posto žena i 40 posto muškaraca kompjutorski pismeno.

»Nekada davno«, već duže vrijeme kruži internetom: »Nismo imali Play Station, MP3, video igrice, kućno kino... imali smo umjesto toga - prave prijatelje. Izlazili smo! Na biciklu ili pješice išli smo kod prijatelja, zvonili smo ili... ulazili bi jednostavno bez zvona i išli se igrati. VANI!...«

Katarina Korponaić